

ประวัติและชีวิตการทำงาน

นายบรรพต ตีรตันะ

อดีตพนักงานฟาร์มโคนมไทย – เดนมาร์ค

และ

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.)

***** ❄❄❄ *****

ประวัติและชีวิตการทำงานของข้าพเจ้า ... กล่าวได้ว่าอาจนับเป็นเรื่องราวส่วนหนึ่งของหนังสือชุด “ย้อนอดีตแดนโคนม” ก็ได้ เพราะที่ผ่านมา .. ข้าพเจ้าได้ทำงานใช้ชีวิตอยู่ในฟาร์มโคนมไทย – เดนมาร์ค หรือ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) มาตั้งแต่ยุคบุกเบิก .. กว่า 46 ปี กับประสบการณ์ของชีวิตในแดนโคนม .. สถานที่แห่งนี้จึงเป็นยิ่งกว่าบ้านเกิด ..! สถานที่นี้ให้หลายสิ่งหลายอย่างแก่ข้าพเจ้าอย่างมากมายนานจนตลอด .. ถึงวันนี้ในวัยย่างเข้า 80 ปี .. ข้าพเจ้าจึงขออนุญาตฝากประวัติและชีวิตการทำงาน of ข้าพเจ้าไว้เป็นส่วนประกอบของหนังสือประวัติศาสตร์ชุด “ย้อนอดีตแดนโคนม” เพื่อเป็นอนุสรณ์ ดังนี้

วันเกิด

วันอาทิตย์ที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2490

ภูมิลำเนา

ถนนวิชาเยนทร์ ตำบลท่าหิน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

เชื้อชาติ

ไทย

สัญชาติ

ไทย

ศาสนา

พุทธ

การศึกษา

- มัธยมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนวินิตศึกษา ลพบุรี
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 3 โรงเรียนเทคนิคลพบุรี (ช่างไฟฟ้า)
- ประกาศนียบัตรการอบรมหลักสูตร “ผู้ตรวจสอบคุณภาพภายในองค์กร”
[Internal Quality Auditor Training Course]
- ประกาศนียบัตรการอบรมหลักสูตร “การจัดการพลังงานด้วยเทคนิคการจัดการ”
- ประกาศนียบัตรการอบรมหลักสูตร “เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน” (จป.)

ครอบครัว

สมรสกับ นางพรทิพย์ ตีรตันะ (เกษขุมพล)

มีบุตรชาย 3 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกคน

หน้าที่การงาน

23 พฤษภาคม พ.ศ. 2511 – 2514	ช่างไฟฟ้า ฟาร์มโคนมไทย – เดนมาร์ค อำเภอแมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี
พ.ศ. 2514	ช่างตรี (ช่างไฟฟ้า) ฝ่ายช่าง องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) สังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พ.ศ. 2527 – 2537	รักษาการและดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกเครื่องกล – ไฟฟ้า
พ.ศ. 2537 – 2540	ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบ ระดับ 6 ฝ่ายตรวจสอบภายใน
พ.ศ. 2540 – 2550	ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกควบคุมการผลิต
30 กันยายน 2550	เกษียณอายุ

รวมระยะเวลาการทำงาน 39 ปี 4 เดือน ติดต่อกัน และหลังเกษียณอายุแล้ว
ยังรับจ้างทำงานกิจกรรมให้ อ.ส.ค.ต่อมามาก่อนย้ายไปจังหวัดนครราชสีมา เมื่อปี พ.ศ. 2556
ข้าพเจ้าใช้ชีวิตอยู่ในแดนโคนมรวมทั้งสิ้น 46 ปีเต็ม

หลักการทำงานและการดำเนินชีวิต

- ❖ ยึดถือ “คติธรรม” ต่างๆ เป็นหลักในการทำงานและการดำเนินชีวิต
- ❖ เชื่อมั่นในหลักการและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ..
 - ทุกสรรพสิ่งเมื่อถึงที่สุดย่อมมีการเปลี่ยนแปลง
 - เชื่อว่าความแน่นอน .. คือความไม่แน่นอน
 - เชื่อว่าอดีตคือรากเหง้าของปัจจุบันและเป็นรากฐานของอนาคต
 - เชื่อว่าชีวิตมีการเวียนว่ายตายเกิด .. มีเมื่อวานจึงมีวันนี้และวันพรุ่งนี้
 - เชื่อมั่นใน “กฎแห่งกรรม” ทำดีได้ดี – ทำชั่วได้ชั่ว ปลูกถั่วย่อมได้ถั่ว
 - เชื่อมั่นว่า .. การเป็น “ผู้ให้” ที่ดี ชีวิตจะไม่อับจน

อายุ 18 – 20 ปี (พ.ศ. 2509 – 2511)

เริ่มต้นชีวิตโดยการก้าวออกจากบ้านเพียงลำพังเพื่อหางานทำ พร้อมเงินติดตัวจำนวน
หนึ่งร้อยบาทที่ต้องใช้ไปชั่วชีวิต โดดเดี่ยวและไร้จุดหมายคล้ายกับคนร่อนเร่ แต่ชีวิตต้องสู้
คนทุกคนมีสิทธิ์แสวงหาความเป็นอยู่ที่ดีเพื่อชีวิตของตัวเอง ข้าพเจ้ามาจากสภาพครอบครัว
ที่ค่อนข้างยากจน เนื่องจากมีลูกมากสวนนโยบาย .. “ลูกมากจะยากจน” ของรัฐบาลในยุคนั้น
คืนแรกได้อาศัยซุกหัวนอนในวัดแห่งหนึ่ง ก่อนตัดสินใจมุ่งหน้าสู่แดนอีสาน .. ไปตายเอาดาบหน้า ..
เป็นไงเป็นกัน .. แต่กลับได้งานทำที่ฟาร์มโคนมไทย – เดนมาร์ค ในตำแหน่ง “ช่างไฟฟ้า” อย่างไม่

คาดฝันในสัปดาห์แรกนับจากก้าวเท้าออกจากบ้านที่ลพบุรี .. ขอเพียงมีความหวังอยู่บ้างชีวิตนี้ต้องมีโอกาส เคยได้ยินมาว่า .. คนแต่ละคนต่างมีชะตาชีวิตของตน ว่ากันว่า .. เมื่อถึงเวลาโอกาสจะกรายมาเอง ดังนั้นถ้ามีโอกาสต้องเกาะกุมให้ดีและวันนั้น .. วันที่แะลงมาถามหาคนรู้จัก วันนั้นนับเป็นวันที่โชคดี .. วันที่ชีวิตแปรเปลี่ยนชีวิตนี้จึงมีความหวัง ข้าพเจ้าเริ่มต้นชีวิตการทำงานที่แดนโคนมในยุคนุกเบิก .. เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2511 ในตำแหน่ง “ช่างไฟฟ้า” โชคดีที่ “นายฝรั่ง” พึงพอใจให้เงินเดือนขั้นแรก 900 บาท สมัยนั้นวุฒิ ปวช. โดยทั่วไปอัตราเงินเดือน 750 บาท

อายุ 20 - 30 ปี (พ.ศ. 2511 - 2521)

เมื่อมีความหวัง .. ก็บังเกิดความกระตือรือร้นและความมุ่งมั่น .. ขณะนั้นสิ่งที่เป็น “ความหวัง” คืออะไร .. ? ในตอนนั้น “งาน” กับ “เงิน” คือความหวังของข้าพเจ้า และหากมีโอกาสสามารถอยู่ต่อไปได้ก็จะบากบั่นอดทนทำงานต่อไปไม่ท้อถอย **ชีวิตนี้ต้องเอาดีให้ได้ .. !** แต่ทุกอย่างต้องมีจุดเริ่มต้น .. และการเริ่มต้นที่ดีต้องมีเงินทอง แต่การหาเงินไม่ใช่เรื่องง่าย โดยเฉพาะกับคนพื้นเพธรรมดาที่ไม่มีหลักแหล่ง ชาติตระกูลไม่ได้ใหญ่โต ไม่มีพ่อแม่ให้พึ่งพิง ไม่มีผู้สนับสนุน คิดจะสร้างฐานะชื่อเสียงให้กับตัวเองไม่ง่าย มีแต่ต้องหาโอกาสสร้างหนทางขึ้นมาให้ได้ มันเป็นความทะเยอทะยานที่เป็นไปได้ยาก แต่ไม่ได้หมายความว่าไปไม่ได้ ผู้คนมากมายต่างมีความทะเยอทะยานด้วยกันทั้งนั้น .. ลูกผู้ชาย คนหนึ่ง คิดมีชื่อเสียง คิดประสบความสำเร็จ .. รับรองไม่ใช่ความผิด .. ! ข้าพเจ้าเชื่อว่าตัวเองเป็นลูกผู้ชายพันธุ์แท้คนหนึ่ง .. !

ฟาร์มโคนมได้ปลูกฝังบางอย่างลงในจิตใจของผู้คนที่ใช้ชีวิตอยู่ในดินแดนแห่งนี้ อย่างแนบแน่นโดยไม่รู้สึกรู้สึว่า สิ่งนั้นคือเมล็ดพันธุ์ของคุณธรรมอันล้ำค่า .. **ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทน .. !** ทรัพย์สินเงินทองเนรมิตขึ้นมาไม่ได้ ถ้าคิดจะมีเงินทองต้องก้าวเดินบนเส้นทางสายนี้ บวกกับความรู้ความสามารถที่มีอยู่ .. มันเป็นเส้นทางของคนต้นทุนต่ำ .. !

“ช่างไฟฟ้า” เป็นเพียงชื่อตำแหน่งเท่านั้น ลักษณะงานที่แท้จริงคือ “สารพัดช่าง” เรียกกันจนติดปากว่า พวกแมคคานิก [Machanic] ฟาร์มโคนมเป็นเวทีหรือสถานที่ที่ทำให้ข้าพเจ้าได้แสดงความสามารถ ได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ต่างๆ เพิ่มขึ้นหลายด้าน งานด้านไฟฟ้าเป็นเพียงส่วนหนึ่งในฟาร์มโคนมแห่งนี้เท่านั้น กล่าวได้ว่าถ้าขึ้นชื่อว่า “แมคคานิก” ต้องสามารถทำงานได้รอบด้าน เช่น ขุดดิน ถางป่า ขุดหลุม ผึงเสาไฟฟ้า ช่างปูน ช่างประปา ช่างเครื่องยนต์ ช่างโลหะ ช่างเชื่อม ช่างตีเหล็ก ช่างก่อสร้าง ช่างทำมุ้งลวด ช่างศิลป์ ช่างออกแบบ และอื่นๆ สำหรับข้าพเจ้าต้องรวมถึงการเป็นช่างเขียน และ **นักเขียนสมัครเล่น** ด้วย (เริ่มจากการเขียนหนังสือลงในจุลสารข่าวภายใน) หลายสิ่งหลายอย่าง เคยมีประสบการณ์มาก่อนขณะยังศึกษาเล่าเรียน ดังนั้นเมื่อทำงานได้ระยะหนึ่งจึงได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของฟาร์มอย่างตั้งใจ เช่น งานด้านกีฬาภายใน งานประเพณีต่างๆ จวบจนฟาร์มโคนมไทย – เดนมาร์ก ได้ยกฐานะเป็นองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) สังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อปี พ.ศ. 2514 ตำแหน่งช่างไฟฟ้า เปลี่ยนมาเป็น .. ช่างตรี (ช่างไฟฟ้า) 10 ปีแรกในแดนโคนม .. ฟาร์มโคนมไทย – เดนมาร์ก ได้ฝึกฝนเคียวกร้า บ่มเพาะให้ประสบการณ์ชีวิตแก่ข้าพเจ้ามากมายเกินกว่าจะบอกกล่าวได้หมดสิ้น

อายุ 30 - 40 ปี (พ.ศ 2521 – 2531)

ผ่านชีวิตงานอย่างสมบุกสมบัน ท่ามกลางขุนเขาผืนป่า ทุ่งหญ้า สายน้ำ และฝูงโคนมมาประมาณ 5 ปี ข้าพเจ้ามีโอกาสได้ลาอุปสมบท 1 พรรษา เมื่อ ปี พ.ศ 2516 และแต่งงานมีครอบครัวในอีก 2 ปีต่อมา ในหลายปีที่ผ่านมาแม้จะต้องทำงานหนักและเหน็ดเหนื่อยแต่ความเหนื่อยยากไม่ได้ทำให้ข้าพเจ้าสูญเสียความตั้งใจเลย กลับกระตือรือร้นยินดีต้อนรับทุกอย่างที่ขวางหน้า มันเป็นชีวิตที่มีรสชาติและสีสัน สุขและทุกข์เหนื่อยยากปนกันไป .. ลูกผู้ชายไม่กลัวความลำบากยากแค้นอยู่แล้ว มีหน้าซำยังมุ่งมั่นที่จะไปให้ถึงจุดหมาย .. **ชีวิตนี้ต้องเอาดีให้ได้ .. !**

ดังนั้น ข้าพเจ้าเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ของ อ.ส.ค. อย่างไม่ลังเล

- ร่วมเป็นคณะทำงานหารายได้
- ร่วมเป็นคณะทำงานสันตนาการ
- ร่วมเป็นคณะทำงานประชาสัมพันธ์
- เป็นกรรมการสหภาพแรงงาน อ.ส.ค.
- เป็นคณะผู้จัดทำจุลสารรายเดือน อ.ส.ค. (ยุคแรก)

เขียนข่าวสารลงในจุลสารรายเดือน อ.ส.ค. คอลัมน์ “สโมสราดา” นามปากกา “มหาหิงค์” ก่อนจะมีหนังสือวารสารโคนมขึ้นมาแทน ร่วมสืบสานจัดงาน “วันเกิดฟาร์ม” 16 มกราคม .. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 จากวันโคนมมาเป็น.. ราตรีสีเต้า.. เป็น.. ราตรีโคนม.. มาเป็นงานวันโคนม และสุดท้ายกลายเป็น “เทศกาลงานโคนมแห่งชาติ” ไปในที่สุด

ด้วยประสบการณ์บวกกับความอดกลั้นอดทนที่คุ้นเคยและจิตสำนึกที่ฝังแน่น .. ชีวิตนี้ต้องเอาดีให้ได้ ทำให้ข้าพเจ้าผ่านปัญหาอุปสรรค สามารถทำงานด้านต่างๆ ไปได้ด้วยดี

.. หอกและดาบยิ่งฝนยิ่งคม .. คนเราก้เช่นกัน .. !

ปี พ.ศ 2527 มีคำสั่งให้ข้าพเจ้าทำการแทน และดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกเครื่องกลไฟฟ้า ตั้งแต่ปี 2529 เป็นต้นมา ประสบการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมามีไม่เพียงทำให้ข้าพเจ้ามีคุณค่าความหมายมากขึ้นเท่านั้น ยังทำให้ชีวิตในหน้าที่การงาน ฐานะ ความเป็นอยู่ และครอบครัวดีขึ้นโดยลำดับ .. ใครก็ได้ .. ขอเพียงมีความมุ่งมั่น ยินยอมอดกลั้น อดทน รอคอยสักช่วงเวลาหนึ่ง สิ่งที่ไม่ได้ก็อาจจะทำได้

อายุ 40 - 50 ปี (พ.ศ. 2531 – 2541)

ถึงวันนี้เมื่อตำแหน่งหน้าที่การงานสูงขึ้น มีพื้นที่มีเวลาให้ครุ่นคิด ข้าพเจ้าเริ่มตระหนักว่าชีวิตกำลังก้าวเข้าสู่เส้นทางแห่งความหวัง มีบางครั้งเคยหวนคิดถึงเรื่องราวเบื้องหลัง .. ข้าพเจ้าออกจากบ้านมาแบบคนต้นทูนต่ำ มีเพียงกระเป๋าเดินทางกับถุงตำราเรียน และเงินติดตัว 100 บาท แม้กระทั่งบัดนี้ข้าพเจ้าก็พอจะยืนยันได้ว่า บทเรียนชีวิตจริงจากฟาร์มโคนม .. ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และอดทน เป็นบทเรียนที่แท้จริงของชีวิตเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับผู้ที่มีความหวังอย่างคาดไม่ถึง แต่ก็ต้องแฝงไว้ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจที่แน่วแน่มั่นคงด้วย

จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ข้าพเจ้าพบว่าต้องทำงานต้องหลังเหงื่อจึงจะได้เงิน และเชื่อว่า .. **งานคือเงิน เงินคืองาน บันดาลสุข** เริ่มรู้สึกตัวว่ามีอายุแล้ว คนในวัยกลางคนส่วนมากจะมองเห็นคุณค่าของเงินทองลึกซึ้งกว่าที่ผ่านมา ทั้งยังนึกคิดถึงอนาคตเบื้องหน้า ซึมซาบและเข้าใจถึงความเป็นจริงว่า .. แม้เงินทองจะไม่ใช่ว่าทุกสิ่งทุกอย่างของชีวิต แต่แทบทุกอย่างในชีวิตต้องใช้เงินไปซื้อหาแลกเปลี่ยนมา คนในวัยนี้จึงบังเกิดความกระตือรือร้น ดังนั้น .. ข้าพเจ้ามุ่งหน้าทำงานเก็บออมเงินทอง เพื่อแสวงหาจุดหมายของชีวิตอย่างจริงจังมันเป็นความหวังสูงสุด (ขณะนั้น) .. ขอเพียงยินยอม อดกลั้น อดทน รอคอย จะเร็วจะช้าจะต้องสามารถไปถึงจุดหมายที่หวังได้ แต่การหาเงินแม้จะไม่ใช่ง่ายดาย และสมควรเป็นเงินจากแรงงานของตนเองด้วย ยามใช้จ่ายจึงจะไม่ละอายแก่ใจ

ข้าพเจ้าจึงมีที่ดินแปลงเล็กๆ และบ้าน 1 หลัง มีรถยนต์และรถจักรยานยนต์ อย่างละ 1 คัน ตามควรแก่สภาพในช่วงวัยกลางคน

ระหว่างปี พ.ศ. 2537 อ.ส.ค. เปลี่ยนผู้บริหารใหม่ ตามมาด้วยการปรับเปลี่ยนโยกย้าย อัตรากำลัง ข้าพเจ้าย้ายตำแหน่งจากหัวหน้าแผนกเครื่องกลไฟฟ้า ไปปฏิบัติงานที่สำนักตรวจสอบ และประเมินระบบงาน ในตำแหน่งผู้ตรวจสอบ ระดับ 6

3 ปีที่สำนักตรวจสอบฯ (พ.ศ. 2538 ถึง พ.ศ. 2540) มีโอกาสได้เดินทางไปตรวจนับ พัสตูลูกพันธุ์ประจำปีตามสำนักงานภาคหลายแห่ง รวมทั้งการตรวจนับฝูงโคนับพันนับหมื่นตัว ที่โครงการฯ ตำบลจันทิก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ทำให้ข้าพเจ้ามีประสบการณ์และทักษะมากขึ้น เรียกว่า ผ่านงานด้านปฐมนาน แล้วยังผ่านงานด้านปฐนอีก สำนักตรวจสอบฯ ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจงานด้านเอกสารกว้างและลึกกว่าเดิม มิน่าข้ายังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเมื่อข้าพเจ้าย้ายไปปฏิบัติงานที่ สำนัก อ.ส.ค. ภาคกลาง (สภก.) ตำแหน่งหัวหน้าแผนกควบคุมการผลิต ในเวลาต่อมา

อายุ 50 - 60 ปี (พ.ศ. 2541 – 2551)

สำนักงาน อ.ส.ค. ภาคกลาง (สภก.) เป็นที่ทำงานแห่งสุดท้ายของข้าพเจ้าก่อนเกษียณอายุนึกไม่ถึงว่าตั้งแต่สมัยเป็นช่างไฟฟ้า ฟาร์มโคนมไทย – เดนมาร์ก (พ.ศ. 2511) จนมาเป็นหัวหน้าแผนกควบคุมการผลิต (พ.ศ. 2541) ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ทั้งหลายในช่วง 30 กว่าปีที่ผ่านมาถูกนำมาใช้หมดทุกด้าน ทุ่มเทให้กับ อ.ส.ค. ก่อนที่จะเกษียณอายุออกไปตามวาระ และขณะที่อยู่ในวัยก่อนเกษียณ .. ดูเหมือนวันเวลาคล้ายจะผ่านไปรวดเร็วยิ่ง .. แต่ข้าพเจ้ายังคงปฏิบัติหน้าที่และทำกิจกรรมต่างๆ ให้กับ อ.ส.ค. อย่างต่อเนื่อง ทั้งทางตรงทางอ้อม ทางตรงคืองานในหน้าที่ ทางอ้อมคือกิจกรรมเพื่อสังคมและส่วนรวม ทั้งด้านกีฬา บันเทิง รวมทั้งกิจกรรมเนื่องในวันนักชดถุภษต่างๆ ตามธรรมเนียม ตามฤดูกาล กับหลายภารกิจ เช่น

- ประธานคณะทำงานประชาสัมพันธ์ สภก.
- * ประธานคณะทำงานตรวจสอบคุณภาพภายใน สภก.
- * กรรมการคณะทำงานกิจกรรม 5 ส.
- (สะอาด สะดวก สะอาด สุขลักษณะ และ สร้างนิสัย)
- * ประธานคณะทำงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สภก.
- * เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (จป) เป็นต้น

ในวัยใกล้เกษียณข้าพเจ้าได้พบว่าชีวิตจริงมักมีเรื่องราวที่ไม่สมดังใจอยู่มากมาย ไม่ใช่ทุกคนจะประสบความสำเร็จไปเสียทั้งหมด บางสิ่งสอนให้เราปล่อยวาง บางอย่างสอนให้เราอดทน และบางคนสอนให้เราจดจำ แต่ถ้าคิดจะทำความเข้าใจกับบางสิ่งบางอย่างหรือคนบางคนให้กระจ่างละก้อ ไม่ใช่เรื่องง่ายตายจริง ๆ

ก่อนการเกษียณอายุประมาณสองปี ราว พ.ศ. 2548 – พ.ศ. 2549 ข้าพเจ้าเกิดความคิดอยากจะทำอะไรบางอย่างให้กับ อ.ส.ค. เป็นที่ระลึก และต้องเป็นสิ่งที่ดีมีคุณค่าที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อน แต่จะเป็นอะไร .. ? **รู้อยู่แก่ใจแต่เพียงว่า งานศิลปะกับงานเขียน .. เป็นสิ่งที่รักและชื่นชอบตลอดมา ในที่สุด ..** ข้าพเจ้าก็เลือกงานเขียน เพื่อบันทึกเรื่องราวและประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตเอาไว้เป็นความทรงจำ นี่ก็จุดเริ่มต้นที่มาของหนังสือประวัติศาสตร์ชุด “ย้อนอดีตแดนโคนม” ก่อนหน้านี้ข้าพเจ้าไม่ค่อยได้ใส่ใจกับวันเวลาที่ล่วงไปเท่าไรนัก บางครั้งยังรู้สึกที่วันเวลาผ่านไปอย่างเชื่องช้า แต่เมื่อใกล้วาระเกษียณกลับรู้สึกว่า .. กาลเวลาผ่านไปรวดเร็วยิ่ง .. เรื่องราวทั้งหลายในชีวิตที่ผ่านมามักมีครั้งแรก ครั้งที่สอง บางอย่างยังมีครั้งต่อๆ ไป แต่การเกษียณเมื่ออายุครบ 60 ปี มีเพียงครั้งเดียวไม่มีครั้งที่สอง และไม่มีครั้งต่อๆ ไป

ปี พ.ศ. 2550 .. ปีสุดท้ายของชีวิตการทำงาน ข้าพเจ้าได้ตั้งปณิธานไว้ว่า .. ขอปฏิบัติหน้าที่การงานอย่างทุ่มเทชนิด “ทิ้งทวน” จนถึงวันสุดท้าย .. 30 กันยายน 2550 .. ! นับแต่นี้ชีวิตคงจะเปลี่ยนไป ไม่ได้ขึ้น .. ก็เลลง แต่ข้าพเจ้าจะต้องพยายามรักษาร่างกายและจิตใจให้ดีที่สุดเพื่อทำสิ่งที่คิดไว้ให้สำเร็จ .. ! บันทึกความทรงจำ .. “ย้อนอดีตแดนโคนม”

อายุ 60 - 70 ปี (พ.ศ. 2551 – 2561)

กาลเวลาทำให้ผู้คนเปลี่ยนเป็นชราภาพลง จิตใจและความรู้สึกก็เริ่มเปลี่ยนเป็นเปราะบางและช่างคิด เพื่อนฝูงที่เคยสนิทก็เริ่มเหินห่าง บ้างก็หายหน้าไปทันตาเห็น ข้าพเจ้ากำลังกลายเป็นผู้ชราอย่างแท้จริงแล้ว ! .. เดชะบุญ คุณพระช่วย .. ข้าพเจ้าโชคดีที่ได้เริ่มต้นบันทึกความทรงจำไว้ก่อน นับแต่นั้นข้าพเจ้าจึงมีงานเขียนหนังสือเป็นเพื่อนเป็นกำลังใจให้ก้าวเดินต่อไปอย่างเชื่อมั่น .. !

สี่สิบปี ณ สถานที่แห่งนี้ สี่สิบปีอันยาวนาน หนึ่งหมื่นสี่พันหกร้อยกว่าวัน ได้ผ่านพ้นไปแล้วอย่างเงียบงัน ไม่มีวันหวนกลับ บุคคลที่มีอายุ 60 – 70 ปี สมควรเป็นผู้ชราแล้ว ! .. จริงหรือ .. ?

สำหรับข้าพเจ้ายังดีที่ได้คิดและวางแผนชีวิตไว้ล่วงหน้ามาก่อน จึงไม่สับสนลังเลหรือตื่นตระหนกกับชะตาชีวิตที่เปลี่ยนไป โดยเริ่มต้นด้วยวิธีที่ง่ายที่สุด “อย่าหยุดทำงาน” เมื่องานประจำหรืองานหลักหายไปก็เอางานอดิเรกมาเป็นงานหลักแทน ทำในสิ่งที่เรารัก อยู่กับสิ่งที่ “ใช่” และ

ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายพอใจในสิ่งที่มีอยู่ โดยที่ข้าพเจ้ายังได้อาศัยอยู่ใน อ.ส.ค. ต่อมาอีกจนถึง ปี พ.ศ. 2556 ด้วยเหตุผลส่วนตัวและครอบครัวตามกฎหมายเกณฑ์ที่ อ.ส.ค. กำหนด อย่างไรก็ตาม ผู้ชราแต่ละคนต่างมีชะตาเป็นของตัวเอง ผู้ที่สามารถปรับตัวปรับใจให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของชีวิตดังกล่าวได้ถือว่าเป็นคนมีฝีมือ ผู้ชราประเภทนี้จึงเป็นผู้ที่มากด้วยประสบการณ์อย่างแท้จริง การเริ่มต้นชีวิตจากคนต้นทุนต่ำเป็นตัวช่วยสำคัญทำให้ข้าพเจ้าไม่หลงทาง ดังนั้นข้าพเจ้าจึงพาตัวเองเข้าสู่เส้นทางสายนี้ตั้งแต่ต้น

แต่วันเวลาที่ผ่านไปสำหรับผู้ชราบางคนไม่แน่ว่าจะเป็นเวลาที่ดี เพราะแต่ละคนมีความหลังความทรงจำที่แตกต่างกัน มีบ้างบางคนยังโหยหาเสียเวลาอยู่กับอดีต หรือไฝฝืนถึงอนาคตที่เลื่อนลอย ผ่านวันเวลาไปอย่างโดดเดี่ยวเงียบเหงา แต่ความเงียบเหงาสำหรับข้าพเจ้ากลับเป็นการเสพสุขประการหนึ่ง เพราะข้าพเจ้ามีงานเขียนที่รักและชื่นชอบเป็นเพื่อนสนิทตลอดมา งานเขียนหนังสือทำให้ชีวิตของข้าพเจ้ามีคุณค่ามีความหมายเสมอ วัยชราก็มีความสุขของวัยชราได้ !

และถ้าหากผู้ชราทั้งหลายได้รู้ซึ่งถึงคุณค่าของชีวิตว่าควรค่าแก่การ ทะนุถนอมดูแลความรู้สึกเช่นนี้จะทำให้ท่านกล้าที่จะเผชิญชีวิตต่อไปอย่างอาจหาญ สามารถยืนหยัดเพียงลำพังได้อย่างเชื่อมั่น และผ่านวันเวลาไปได้อย่างราบรื่น และควรทราบด้วยว่า ..

ชีวิตคนหลังเกษียณไม่มีกฎเกณฑ์รูปแบบที่แน่นอน ทำอย่างไรก็ได้ให้ร่างกายและจิตใจมีความสุขแจ่มใส จะเอาเยี่ยงอย่างแบบนั้นแบบนี้ก็ได้ไม่ผิดอะไร แต่เอาเข้าจริงแล้ว .. ทางใครทางมัน .. ! แต่ละคนต่างมีวาสนาชะตาชีวิตของตัวเองแตกต่างกันไป

หลังการเกษียณอายุ .. ข้าพเจ้ามีงานบ้านงานครัว ปลูกพืชผักสวนครัว งานรับจ้างซ่อมติดตั้งไฟฟ้า ประปา มุ้งลวด และอื่นๆ เป็นงานประจำ ส่วนงานเขียน งานฝีมือ และงานศิลปะเป็นทั้งงานหลักและงานอดิเรกตลอดมา ในขณะที่การเขียนประวัติความเป็นมา ใน “ย้อนอดีตแดนโคนม” ยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่องด้วยการขุดค้น ดันดัน สืบเสาะ แสวงหา ค้นคว้า บันทึกถ่ายภาพ และสอบถามจากบุคคลตามสถานที่ต่างๆ ทั้งนอกและในแดนโคนม รวมทั้งผู้เฒ่าผู้แก่ที่ยังมีชีวิตอยู่ในยุคนั้น .. แต่ใครจะเชื่อว่า .. กว่าจะรวบรวมเรียบเรียงมาเป็น .. วรรณกรรมชุด “ย้อนอดีตแดนโคนม” ได้ ต้องใช้เวลามากกว่าสิบปี .. !

อายุ 70 – ปัจจุบัน (พ.ศ. 2561 - 2568) ย่างเข้า 80 ปี

เมื่ออายุมากขึ้น ยิ่งรู้สึกว่า “กาลเวลา” เป็นสิ่งที่น่ากริ่งเกรงที่สุด กาลเวลาทำให้ผู้คนเปลี่ยนเป็นแก่เฒ่าชราภาพ พลละกำลังเสื่อมถอย สมองและปฏิบัติกิจเฉื่อยชา บนใบหน้าปรากฏริ้วรอยและตีนกา ผู้ชราจำนวนไม่น้อยบางคนมีชีวิตที่ว้าเหว่ โดดเดี่ยวและเปลี่ยวเหงา ข้าพเจ้าคิดว่า

สิ่งที่ผู้สูงอายุพึงสังวรและควรตระหนักไว้ คือ .. การมีชีวิตยืนยาวเท่าไรไม่สำคัญ อยู่ที่ว่าจะใช้ชีวิตที่เหลืออยู่อย่างไรให้มีความสุขต่างหาก ในเมื่ออายุเพิ่มขึ้นแต่เวลาน้อยลง อีกทั้งเส้นทางสายนี้ไม่มียูเทิร์น [U – TURN] .. หลายสิ่งหลายอย่างเหลือเพียงความทรงจำเท่านั้น และที่สำคัญก็คือ .. ไม่มีใครอยู่กับเราได้ตลอดไป นอกจากตัวของเราเอง .. วิธีจัดการกับชีวิตของข้าพเจ้า .. ก็คือ “สุขภาพต้องมาก่อน” จำใส่ใจไว้เลยว่าสุขภาพที่สมบูรณ์เป็นทรัพย์สินสมบัติที่มีค่าที่สุดของชีวิต .. ต้องรักตัวเองให้มากไว้ .. ! อีกเรื่องหนึ่งคือการครองชีพ สิ่งที่ขาดไม่ได้คือ “เงินทอง” หากไม่มีเงินทอง ชีวิตนี้คงมีรสชาติที่ยากจะทนทานได้ ถ้าคิดจะมีชีวิตที่ดีและมีความสุขก็ต้องมีเงินทอง และต้องสุขอยู่กับสิ่งที่เรามี จึงจะเป็นความสุขที่ถูกต้องและเหมาะสมที่สุด

ผู้สูงอายุอย่างข้าพเจ้า .. ซึ่งอยู่ในวัยที่ไม่ต้องเสียค่าบัตรผ่านประตูเข้าสวนสัตว์ทั่วประเทศมานานหลายปีแล้ว นับจากวันที่เกษียณอายุออกมา ข้าพเจ้าได้ดำเนินชีวิตตามวิธีการดังได้กล่าวมาแล้วจนถึงทุกวันนี้ ชีวิตของข้าพเจ้าไม่ได้หยุดอยู่ที่ คำว่า .. แก่เกินแกง หรือ แก่เพราะกินข้าว .. เฉพาะเพราะอยู่นาน ชีวิตนี้ควรจะมีคุณค่าความหมาย มีประโยชน์ไม่น้อยกว่าที่ผ่านๆ มา ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงยังคงเข้าๆ ออกๆ ที่ อ.ส.ค. ปีหนึ่ง 3 ถึง 5 – 6 ครั้งทุกปี จนอายุจะเข้าแปดสิบปีแล้ว ได้ไปอยู่ในถิ่นที่เรารัก ได้ทำสิ่งที่เราชอบ คืองานเขียนประวัติ อ.ส.ค. .. “ย้อนอดีตแดนโคนม” วรรณกรรมชุดแรกชุดเดียวของวงการโคนมไทยในรอบกว่าหกทศวรรษ

ภารกิจที่เป็นทั้งความหวังและความฝันของชีวิตในช่วงบั้นปลายของข้าพเจ้าที่อยากจะมอบสิ่งที่ดีมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ไว้กับ “แผ่นดินพ้อ” ที่ชุบเลี้ยงให้ชีวิต ให้อนาต เป็นความปลื้มปิติและความภาคภูมิใจครั้งสำคัญสำหรับข้าพเจ้าที่สุด ที่สามารถทำได้สำเร็จ

ขอขอบคุณ อ.ส.ค. และผู้ให้การสนับสนุนทุกๆ ท่าน ที่ได้ช่วยกันปกป้อง อนุรักษ์ วรรณกรรม .. อันเป็นตำนานและประวัติศาสตร์ชุด “ย้อนอดีตแดนโคนม” หลักฐานชิ้นสำคัญ ของแดนโคนมชิ้นนี้ไว้เป็นมรดกของแผ่นดินสืบไป .. !

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ

***** * * * *****

- เบญจมาภรณ์ มงกุฎไทย ปีพ.ศ 2535
- เบญจมาภรณ์ ช้างเผือก ปีพ.ศ 2540
- จตุรภรณ์ มงกุฎไทย ปีพ.ศ 2545

จุดมุ่งหมายและแรงบันดาลใจในการเขียนหนังสือชุด “ย้อนอดีตแดนโคนม”

เป็นความตั้งใจและความพยายามที่จะรวบรวมเรื่องราว ตำนาน และภาพต่างๆ เพื่อเก็บรักษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของแดนโคนมให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่เคยมีมา เพราะสถานที่แห่งนี้ เป็นจุดกำเนิดอาชีพระราชทานการเลี้ยงโคนมแห่งแรกของประเทศไทย หลักฐานสำคัญอันเป็นรากเหง้าแท้จริงของแดนโคนมที่หลายสิ่งหลายอย่างเหลือเพียงอดีต ... อดีตที่คล้ายหมอกควัน ยิ่งนานวันยิ่งจาง ... มีแต่ความทรงจำและภาพประวัติศาสตร์ที่บันทึกไว้ในหนังสือชุด “ย้อนอดีตแดนโคนม” นี้เท่านั้นที่พอจะจรรงอดีตไว้ได้บ้าง

ประการที่ 2 ยังไม่เคยมีบุคคลใดได้เขียนประวัติความเป็นมาของฟาร์มโคนมฯ และ อ.ส.ค. ในแง่มุมเรื่องเล่าเชิงสารคดีมาก่อน มีเพียงวารสารกระทรวงต่างประเทศเดนมาร์ก [DANISH FOREIGN OFFICE JOURNAL] ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์อันยาวนานระหว่างประเทศไทยกับประเทศเดนมาร์ก และพิธีเปิดฟาร์มโคนมไทย – เดนมาร์ก พอสังเขป เล่มหนึ่ง กับหนังสือพระราชทานเพลิงศพ นายสัตวแพทย์ ยอด วัฒนสินธุ์ อดีตผู้อำนวยการ คนแรกของฟาร์มโคนมฯ และ อ.ส.ค. ซึ่งกล่าวถึงพัฒนาการของอุตสาหกรรมนมไทย ประวัติฟาร์มโคนมโดยย่อ และเนื้อหาทางวิชาการเกี่ยวกับโคนม เช่น อาหาร แร่ธาตุ และโรคต่างๆ ของโคนม เป็นต้น และยังมีหนังสืออีกเล่มหนึ่งที่เขียนถึงชีวิตนักเรียนฟาร์ม เรื่อง “คนเลี้ยงวัว” ของ นายบุญชอบ สกุลดิษฐ์ เพียงสามเรื่องนี้เท่านั้น นอกนั้นเท่าที่มีผ่านตาบ้างแต่เป็นประเภทบทความและเอกสารประชาสัมพันธ์ในงานเทศกาลโคนมแห่งชาติ ตามวาระประจำปีเท่านั้น

ประการสุดท้าย คือ แรงแบบตาลใจจากการเกษียณอายุงานของผู้เขียน หลังจากใช้ชีวิตอยู่ในฟาร์มโคนม และ อ.ส.ค. ตลอดชีวิตการทำงาน 39 ปีกับ 4 เดือน บวกกับยังอาศัยทำกิจกรรมที่ อ.ส.ค.ต่อมอีก 6 ปีรวม 46 ปี ไม่มีเว้นวรรค ได้ผ่านและพบเห็นหลายสิ่งหลายอย่างที่กระจัดกระจายซุกซ่อนอยู่ตามซอกมุมลึกในป่าเขารกร้าง โปรงถ้ำ ริมธารน้ำไหล ในทุ่งหญ้ากว้าง และหลายอย่างกลางทุ่งโคน้อยใหญ่ในดินแดนแห่งนี้ จึงอยากจะเก็บกวาดประสบการณ์เหล่านี้มากองรวมกันไว้ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง บุคคลที่สนใจ รวมทั้งคนรุ่นหลังได้รับรู้และนำไปใช้ประโยชน์ ก่อนที่ข้าพเจ้าจะจากไปตามวิถีทางในบั้นปลายชีวิต ด้วยความรู้สึกที่ว่า ... ต่อไปคงไม่มีใครเข้าถึงอดีตแดนโคนมได้เช่นนี้อีกแล้ว และนับวันก็จะยิ่งห่างเหินออกไปทุกขณะ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือชุดนี้จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าสำหรับผู้สนใจทุกท่าน และมีส่วนช่วยในการสร้างสรรจิตสำนึกที่ดีงามให้กับพนักงานและชาวโคนมทุกท่านสืบต่อไป

ด้วยความรักและปรารถนาดีเสมอมา

นายบรรพต ตีรตันะ

5 ธันวาคม พ.ศ. 2568